1 xxix
181

HISTORIA NVPERAE DISSECTIONIS FEMINAE GRAVIDAE,

QVAM

ANNVENTE DIVINO NVMINE

CONSENSV ORDINIS MEDICI

IN ACADEMIA GEORGIA AVGVSTA

PRAESIDE

ALBERTO HALLER, D.

MED. ANATOM. BOTAN. ET CHIR. P. P. O.

ARCHIATRO REGIO

PRO GRADV DOCTORIS

SVMMISQVE IN ARTE MEDICA HONORIBVS ATQVE PRIVILEGIIS LEGITIME OBTINENDIS,

PLACIDO ERVDITORVM EXAMINI SVBIICIT

IOHANNES LVDOLPHVS CHRISTIANVS MEIER,

CELLENSIS.

DIE XIV. SEPTEMBR. MDCCXXXIX.

H. L. Q. S

GOTTINGAE,

APVD ABRAM VANDENHOECK, ACAD. TYPOGR.

[1739]

4|6

MAXIMO IN TOGA HEROI

V I R O

ILLVSTRISSIMO ATQVE EXCELLENTISSIMO

SVMMIS IN PATRIAM MERITIS PRAE-
STANTISSIMO

RVDOLPHO IOANNI
L. B. DE WRISBERG,

DYNASTAE IN WRISBERGHOLTZ. BRVCKENSEN.
WESTLEN. SERENISSIMI AC POTENTISSIMI
MAGNAE BRITANNIAE REGIS IN TERRIS
BRVNSV. AC LVNEBVRGENS. MINISTRO
STATVS, AC CONSILIARIO INTIMO,
SVPREMI TRIBVNALIS, QVOD
CELLAE EST, PRAESIDI,

OPTIMO BONARVM ARTIVM PATRONO

ACADEMIAE GEORGIAE AVGVSTAE

FAVTORI BENIGNISSIMO

DISSERTATIONEM HANC INAVGVRALEM SVBMISSAE
MENTIS TESTEM

EÀ QVA PAR EST, ANIMI REVERENTIA
SVBMISSE OFFERT ET DEDICAT
SEQVE ET SVA STVDIA
EIVS TVTELAE COMMENDAT
TANTI NOMINIS

CVLTOR DEVOTISSIMVS ET
STVDIOSISSIMVS

IOANNES LVDOLPHVS CHSISTIANVS
MEIER.

§. I.

IN femina novemdecim annorum, quae extra conjugium non nimis caſte vixerat, & quae dyſenteria dicebatur interemta fuiſſe, nihil admodum vidimus in abdomine, quod dyſenteriam argueret. Verum uterus rubro ſaturo colore, & eximia magnitudine novum aliquod ſpectaculum videbatur portendere. Erat enim trium unciarum fere latitudine, tantus (*a*) ut mole ſua veſicam opprimeret & occultaret, aut non virgi-

(*a*) In femina quinto menſe gravida, uterus viſus eſt in Theatro noſtro anno 1738. replere dimidium abdomen, inclinatus dextrorſum, ut in dextro latere nullum ſpacium reliquum faceret, cum in ſiniſtro Colon inteſtinum nudum eſſet. Eam uteri obliquitatem non rariſſimam eſſe etiam ſuo experimento confirmat MORGAGNI *Adverſ. Anat. IV, animadv.* XXV.

virgineus certe, aut morboſus. Quare deſeruimus muſculorum hiſtoriam, in quibus contigerat deeſſe Pyramidalem utrumque, atque protinus ad genitalium partium diſſectionem acceſſimus.

§. II.

Tubae Fallopii, ſibi permiſſae, prius quam quidquam dimotum fuerat, viſae ſunt adſurgere ante ovaria, iisqve ſupergreſſis deſcendere poſterius, demum converſae introrſum aperto infundibulo fere ad inteſtinum Rectum proſpicere. (*a*) Flatum admiſerunt ad Uterum cum aliqua, non maxima, difficultate, uti fere ſolent. (*b*) Figura Tubae, uti ſolet, conica, ad Uterum anguſtior, latior ad liberum infundibulum, niſi quod ibi oſculum

(*a*) Quam omnino earum poſitionem Morgagnvs propoſuit *Adverſ. Anat. I. anim.* 30. & *T. III.* & confirmavit *Adverſ. IV. anim.* 41.

(*b*) Non ſaepiſſime obſtructas eſſe, recte contra Rvyschivm Morgagnvs *Adverſ. I.* l. c. Id verum eſt, poſt aliquam demum pertentationem flatum iter invenire; quod a conica figura, & ipſa itineris obliquitate explicamus, non a valvulis.

lum ipſum inter luxuriantes illas lacinias in rotunditatem aliquam conſtrictum ſit.

§. III.

Ad Tubae lacinias, & alas, quae dicuntur veſpertilionis, hydatides (*a*) apparuerunt pendulae ex pedunculo membraneae, rubellae, & rotundulae. Tales ad ovarium vidimus in alio utero, [*b*] externas, ab ovis merito diſtinguendas.

§. IV.

Uterum, ſuo peritonaeo tectum, cum aliqua vaginae parte exemimus, ut in naturam tumoris diligentius liceret inquirere. Lente incidimus carnem Uteri denſam, fibroſam, nihilo

(*a*) Similes omnino vidit de GRAEF. *de Org. gener. mul.* c. XII. p. 259. & ex ovario, & ex laciniis ovarii; & frequentem circa ea loca eſſe proventum hydatidum KERKRING *Spicil. Obſerv.* X. Inde & hydropes ovarii nimis frequentes, qui ab hydatidibus ſola immenſa mole differunt.

(*b*) Exiguam vidi in gravida anno 1738. & quae alcohole adſperſo in gelatinam obduruit; magnam & ovi gallinacei aequalem, olim in ancilla ſubito interemta.

nihilo tenuiorem [*a*] carne uteri virginei. Vidimus cruentam molem totam ejus cavitatem replere. Eam, adhaerentem utero, lente, digitis ſeparavimus, exemimus, aquae inmiſimus.

§. V.

Erat *ovum humanum*, quod a fundo Uteri ad initium valvularum cervicis, omnem uterum repleverat, figuram etiam ejus expreſſerat, ſuperius latius, in obtuſum aliquem proceſſum, [*a*] inſtar pyri extenuatum. Undique obducebatur membrana *Chorio*, villoſa, [*b*] poroſa, ab Uteri ſimillima villoſa fabrica

[*a*] Quod dudum contra Mavriceav evictum eſt.

[*a*] In eo diverſum ab ovis, quae Rvyschivs adeo multa depinxit, & ab illo Heisteri *Compend. Anat. II.* f. 27. ea enim omnia continua ellipſi terminantur.

[*b*] Id olim viderat Galenvs *de diſſect. vulv.* c. X. deinde accurate Hobokenvs *anat. ſecund. human. repet.* Sed urſit enixe Rvyschivs, qui propriam, Chorio tamen continuam, *villoſam*, *ſuccidam* membranam, placentae & utero interpoſitam inveniſſe voluit, *Theſ.* II. n. 18. *Theſ.* V. 57. &c. Hobokenvs & Rovhavlt rem ipſam viderunt, nomen membranae aegre conceſſerunt, ob poroſam, & facile

brica vix ſolubili, Intra Chorion ſequebatur in ſuperiori parte ovi cruenta placenta, in floccos diſcedens. (*c*) In parte inferiori, dimidia ſola tenuis, & aquoſe alba *Amnios* facile a Chorio ſeparabatur. Pellucebat & ruber Amnii liquor, & foetus libere in abundante aqua natans atque mobilis.

§. VI.

Ab omni tempore de natura liquoris Amnii diſputatum eſt, quem alii nutricium eſſe, & ore foetus ſuſcipi docuerunt, cum haud pauci ſolicite contenderent foetum non nutrire, ſed ejus aut lac, aut urinam, aut ſudorem eſſe, aut demum ſolis membranis diſtendendis na-

---

cile diſſolubilem ejus naturam *Memoir. de l'Acad.* 1714. p. 181. Verum certum eſt, ipſam eſſe Chorion, in plures laminas diſſolubilem (Santorin. *Obſerv. anat.* p. 218.) poris magnis perforatam, (Santorin. Hoboken. Ruysch) quae in foetu & Placentam & Amnion obducit, & utero conjungitur.

(*c*) Non adhaerens utero uſlibi, niſi interpoſita Chorio, uti recte Ruyschius: Neque viſum eſt dici poſſe cum aliqua ſpecie veri, quod ex Blasio repetiit Simson *Act. Edimb.* IV. p. 102. quarto nempe menſe placentam univerſum foetum ambire.

natum (*a*). Verum aliunde noveramus, eos humores depromtos ex animalibus, qui alimenti loco ſunt, eos omnes & ab igne, & a liquore ſtillatitio vini cogi in ſciſſilem ſpeciem albuminis. Quare id experimentum *crucis* (*b*) negligere non viſum eſt. Verum inflicto foramine, effluxit copioſus admodum tenuis, ruber, foetens liquor, quinque dierum aeſtu putrefactus, & experimentis capiundis inutilis. Ab alcohole admiſto, albus evaſit & turbidus. A prunarum calore albus etiam, & miſtus caſeoſis quibusdam coagulis.

§. VII.

Poſtquam de eo experimento deſperatum eſt, ipſum foetum per vulnus dilatatum Amnii exemimus ex ovo. Erat trium unciarum longitudine paulo major, capite fere quartam corpuſculi molem aequante, ex quibus ſignis, ter-

[*a*] Nuperrime haec quaeſtio fuſe diſcuſſa eſt a duobus Medicis Scotis. Et Gibson. quidem nutriciam indolem ſucci Amnii adſeruit *Act. Edinb. I.* contra eam hypotheſin vero doctiſſime ſcripſit Monroo ibid. *II.* p. 172. &c.

[*b*] Vervlam. *novum Organ.* p. m. 273.

tertii aut quarti menſis eſſe conjecimus, conferendo icones KERKRINGII (*a*) & RVYSCHII (*b*). Nondum in eum ſitum ſe conpoſuerat, quem major & gravis utero hoſpes induit, modice flexae manus, flexi ad nates pedes, corpuſculum rectum & mobile in ſpacio toties ampliori. Oculi, nares, aures, os (*c*) demum clauſa. Capitis vertex late carneus, cum ad latera oſſicula temporum & ſincipitis naturam, quam conſervant, jam induiſſent. Perfecti ſatis artus, etiam digitorum articulis diſtinctis, ſed pedes debiliores & minus elaborati. Sexus maſculini conſpicuum indicium. Muſculi Sternomaſtoidei manifeſti ſatis ſuo tumo-

[*a*] Tab. XXXIII. *oſteogen.*
[*b*] *Theſ. anat.* VI. T. II. f. 1.
[*c*] Apertum eſſe GIBSONIVS *Act. Edimb. I.* p. 183. contra quem multis diſputavit MONROVS. Apertum eſſe videtur arguere experimentum HEISTERI toties citatum & VESLINGII, RVDBECKII, BARTHOLINI, aliorumque conſentiens obſervatio, de reperto intra ventriculum foetus amnii liquido. Sed contrariam ſententiam firmius adſtruit obſervatio STAEHELINI noſtri, qua foetus vacuo conmiſſus, nihil liquoris amnis reſorbſit, donec tubulus ori inſereretur, tunc vero, liberata via, quae prius obſtructa erat, eadem preſſio liquorum in ventriculum ejus adegit in *Theſ. Anat. Botan.* 1731. Mora, & mutato ſitu os aperuit noſter, reclinato capite. Sed certo clauſum habuit in ovo.

more. Umbilicalis ſuniculus longus, & triplo fere corpuſculo longior, venam maxime Umbilicalem ſanguine rubiginoſo plenam oſtendit.

§. VII.

Funiculus umbilicalis mediae ſedi placentae, ad medium fundum Uteri ſe inſeruit, ibique Amnios a fune diſcedens modicam veſicam cum Allantoide intercepit. Tota reliqua ſede, qua placenta Chorio & Amnio committitur, Chorion depoſita villoſa indole, membranacea, & alba, Allantoidi, & Amnio ita cohaeſit firmiter, ut mea quidem diligentia ſeparari non poſſent (*a*). Cum in iis partibus, quae ſunt a placenta liberae, non Chorion ſolum ab Amnio, ſed ipſa a Chorio Allantois non difficillime ſepararetur, ſolutis fibroſis nexibus (*b*). Ab inſerto funiculo vaſa per Chorion diſperſa, alba fuerunt, & modice

(*a*) Conf. Rohavlt. *Memoir. de l'Acad. des Sc.* 1714. ut certe ſingulari artificio Chorion ab Amnio ad ipſam vaſorum inſertionem ſeparaſſe debuerit Evstachivs T. XIV. f. 6.

(*b*) Conf. Progr. noſtr. *de Allantoide.*

dice conſpicua. Pars vero Chorii quae foetui non reſpondet, ea pulchro ſpectaculo flocculos emiſit, quorum congerie conſtat Placenta. Sunt vero longi vaſorum trunculi (*c*), diu nudi, deinde ſubito in tomentum mutati, cruenti prima die, nunc poſt elotionem albiſſimi. Neque praeter hos flocculos quidquam alterius ſubſtantiae habere viſa eſt Placenta. (*d*)

§. VIII.

Uterus hoſpite ſuo vacuus, non paucas Chorii reliquias retinuerat, nimis valide nexas reſpondentibus villis ſinuliſque Uteri, quam quae coeca digitorum induſtria ſolvi potuiſſent. Ad tubarum inſertionem longae inprimis & lacerae taeniae adfuerunt, quarum indolem non ſatis perſpexi. Fibrae muſculares (*a*) uteri conſpicuae fuerunt ultra omnem con-

(*c*) Qualem fere fabricam pingit de GRAAF l. c. T. XXII. quae caeterum figura vel ex ipſo foetus habitu videtur fidei non multum habere.

(*d*) Quod toties ingeminavit RVYSCHIVS.

(*a*) Muſculoſam uteri fabricam dudum cognitam habuerunt anatomici, & uberius deſcripſit MALPIGHIVS. Sed & motum Uteri in Damis vidit HARVEIVS *de gener. anim. exercit.*

controverſiam, in univerſum *circulares*, & in ſectionibus uteri, & in aperta cavea conſpicuae, valentes. Iis intertexti alii faſciculi, *longitudinem ſequentes*, ad priorum decuſſim, in media anteriori facie, & in media poſteriori, ex ſupremo Uteri vertice, ad dimidiam longitudinem ejus ſe dimiſerunt.

§. IX.

In uteri diſſecti craſſitie paſſim *ſinus* (*a*) non exigui viſi ſunt, qui in alio gravidae corpore, & flatum (*b*) admiſerunt, & ceram injectam vaſis

ercit. 67. Verum novum muſculum, in utero puerperae demum conſpicuum pro novo invento deſcripſit RVYSCHIVS *Adverſ. II.* p. 34. T. III. f. 1. & *propr. tract.* Et muſculum eum, praeter muſculares fibras, diſtinctum ſe vidiſſe teſtatur MONROO *Act. Edimb. II.* p. 128. HEISTERVS vero (in *diſſ. inaug.* MOEBII *p.* 8. & *comp. anat. II. not.* 31.) nullum praeter fibras carneas MALPIGHII muſculum admittit, neque TREWIVS *Comm. Lit. Norimb.* 1731. *Spec XXVI.* neque SANTORINVS *Obſerv. Anat. c. XI.* §. *X.* Imo vero ipſe RVYSCHIVS ante mortem proprium inventum revocaſſe dicitur BOHLIO apud SCHREIBERVM in *Vit.* RVYSCH. p. 54. Nobis ſufficere videntur fibrae transverſae quae arctent cavitatem, longitudinales, quae fundum ad cervicem adducant.

(*a*) RVYSCH. *Theſ.* VI. T. IIII. f. 1.

(*b*) BARTHOLIN. *de lact. dub.* c. I. SANTORIN. l. c. p. 218. conf. uberius Cel. VATERI *Uterum gravidum.*

vaſis hypogaſtricis effuderunt. In alia virgine cruentas guttas exſtillare viſi ſunt (*c*). In hoc noſtro Utero interius non fuerunt conſpicui. Sed eo elegantior fuit fabrica *cervicis*, quae ex duobus (*d*) faſciculis fibrarum per longitudinem deſcendentium, ad utramque partem emiſit numeroſa, duriuſcula, alba *juga*, crenatis oris, inclinata verſus cervicem (*e*), conjuncta interjectis minoribus rugis. Exterius validae carneae fibrae in transverſum ambiverunt cervicem [*f*]. Jugorum vero ſuperiori ſedi, quae uteri fundo [*g*] & foetui propior erat, haud infrequentes inſperſae *veſiculae*

(*c*) Morgagn. *Adverſ. Anat.* I. &c.

(*d*) Plane nobiſcum Naboth. *de Sterilit.* XV. nam plerique unicam columnam faciunt, ut Trewius *Comm. lit.* 1731. *Spec.* VII. 1735. T. IV. 2. Winslow. 598. Alii numero varios eſſe ut Morgagni *Adv. I.* p. 13. Santorin. l. c. c. XI. §. 9. Icon vero nulla placet, quarum multae exſtant Ruyschii, Morgagni, Santorini.

(*e*) Conf. deſcriptiones Morgagni & Santorini l.c. Caeterum Santorinus neque in purperis ea juga aboleri vult. Nos in gravido utero, qui quinque menſium foetum geſtaverat, cervicem laevem vidimus.

(*f*) Quas non ideo, ut Verheyenus *Anat. corp. hum.* T. XVII. f. 3. peculiarem muſculum dixero, ſunt enim continuae cum transverſis fibris uteri. Dudum haec Santorinus l. c. §. X.

(*g*) Recte hoc obſervat Morgagni *Adverſ. Anat.* IV. p. 70. contra Bianchum qui ipſo in oſculo ſitas eſſe volebat.

lae [*h*] dimidia ſui parte ex ſubſtantia prominuerunt, rubrae [*i*], rotundulae. Vagina nigris maculis mire varia, uti totum corpus petechialibus maculis diſtinctum fuerat. Modica erat oſtii interni amplitudo, & quae mediocrem ſtylum admitteret, muco offarta.

§. X.

In ovarii dextri ſuperficie multae rimae, neque tamen vera cicatrix reperta eſt. Diſſectum id dextrum ovarium, plures *veſiculas* (*a*), limpido albumine plenas oſtendit, quales in duarum feminarum teſtibus nullas videram. Notum eſt eas veſiculas pro Ovis haberi a plerisque, eſſe vero Auctores qui alia Ova minutiſſima ſubponant, quae poſt conceptum demum mole aucta oculis conſpicua reddantur. Eſt

(*b*) Vetuſta obſervatio, neque omiſſa a GRAAFIO. Nova opinio vero NOVESII, qui pro officina ſpermatis muliebris has veſiculas deſcripſit apud BLEGNY *Zod. Med. Gall. febr.* 1681. *Obſ. I.* eademque NABOTHI l. c. quae adſenſum vix merebatur HOFMANNI *Med. Syſtemat.* Tom. I. p. 342. 343. ſive hae Veſiculae hydatides fuerint, ut viſum GRAAFIO p. 181. & RVYSCHIO *Adverſ. Anat. I.* nº. 11. ſive muci officinae ut MORGAGNIO *Adverſ. I.* §. 32. SIMSONI *Act. Edimb. IV.* p. 120.

(*i*) Pellucidas vidimus in alia femina, & mucoſa gelatina plenas.

(*a*) Qualis fere eſt icon de GRAEF. *T. XVI.*

Eſt ea ſententia MALPIGHII [b], MORGAGNI [c], VALISNERI [d], GALEACII [e], & fere Italorum recentiorum.

§. XI.

In altero ovario, ſiniſtro nempe, cicatricula coeruleo colore pellucens, in media convexitate adfuit. Ad cujus ductum, quum firmam, & denſam ovarii membranam removiſſemus, unum adparuit *luteum corpus*, corni vel olivae (*a*) ſimile, flavum, acinoſum, renis ſuccenturiati facie (*b*), niſi quod ruberet in altero extremo, fere ad mediam partem ſinu quodam diviſum, rotundo, coeco, qui flatu non elevaretur. Totus calyx celluloſa fabrica & vaſorum ope nexus ovario, potuit cyſtici inſtar tumoris enucleari. In eodem Ovario pluſcula ova inquirendo adparuerunt, firmis mem-

[b] *Epiſt. var. argum.* ad SPON. p. 223.
[c] *Adverſ. anat.* IV. *anim.* XXVIII.
[d] *Delle femine vivipare* ubique & P. II. c. 18.
[e] GALEAC *comment. Acad. Bonon.* p. 127.
[a] Quales ſunt GRAEFII icones & GALEACII deſcriptio. Alias rotundum eſt. Hoc corpus videtur pro ovo deſcriptum eſſe a DENISIO. Quis enim alius olivae aequalia ova humana vidit. *Memoir. conc. les arts & les ſcienc.* p. 16.
[b] MALPIGH. *Epiſt. cit.*

ergo minimum ovum, ſed tale expelli ex ovario, cujus itineri unius lineae latitudine non minor porta patere debeat,, non conſumi ova in lutei corporis formationem, verum ſupereſſe inmutata,, & corpus luteum quaſi hoſpitem ovarii, extraneum, & advenam eſſe. Quae, ni fallor, novae ſententiae favere non videntur (*p*). Fibras autem carneas (*q*) corporis lutei in neutro corpore vidimus.

§. XIII.

Verum revocat nos praeſcripta temporis brevitas. Quare uno verbo addimus, in ejusdem feminae cadavere, vaſa abdominis aëre plena viſa fuiſſe, quod putredinis initiis debetur; & Ureterem dextrum longe bifidum, ad aliquot ſub Rene uncias in unum coaluiſſe; & foramen Ovale in dextra & ſuperiori ſede veſtigii, pone Iſthmi dextram columnam, amplo tubulo hiaſſe in ſiniſtrum ſinum.

[*p*] Quae MALPIGHII eſt ſententia.

(*q*) MALPIGHIUS in *Epiſt. var. argum.* & LITTRIUS, & BOHNIUS eam musculoſam fabricam viderunt.

FINIS.